

ODLUKA O SPROVOĐENJU PREPORUKA KOMISIJE

Datum usvajanja: 27. maj 2014. god.

Slučajevi br. 2012-19 i 2012-20

H i G

protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava, zasedajući 27. maja 2014. godine, sa sledećim prisutnim članovima:

Gđa Magda MIERZEWSKA, predsedavajući član
Gdin Guénaël METTRAUX, član
Gđa Katja DOMINIK, član

Uz asistenciju
Gdin John J. RYAN, viši pravni službenik
Gđa Joanna MARSZALIK, pravni službenik
Gdin Florian RAZESBERGER, pravni službenik

Uzevši u razmatranje gore pomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa Zajedničkom Akcijom Saveta 2008/124/CFSP koja datira od 04. februara 2008. godine, EULEX-ovim Konceptom odgovornosti koji datira od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i Pravilnika o radu Komisije prema poslednjim izmenama od 15. januara 2013. godine,

Nakon većanja, odlučuje kao što sledi:

I. Odluka komisije koja datira od 30. septembra 2013. godine

1. Dana 30. septembra 2013. godine, Komisija je donela odluku povodom žalbi podnetih od strane H i G a u vezi određenog broja incidenata koji su se desili u okviru *Vidovdanskog* događaja u junu 2012. godine. Komisija je našla da su neke od povreda prava, koje su naveli žalioци, utvrđene i pripisane EULEX-u. Ishod tih kršenja je bio da je došlo do povrede prava žalioца shodno članovima 8, 9 i 11 Evropske konvencije za ljudska prava (EKLJP), kao i

članova 17, 18, 21 i 22 Međunarodne povelje o građanskim i političkim pravima (MPGPP).

2. Komisija je u svojoj odluci dala određen broj preporuka Šefu Misije (ŠM) shodno pravilu 34 iz Pravidnika o radu, i to kao što sledi:

- i. Da ŠM prizna da su prava podnosioca žalbi prekršena od strane EULEX-a.
- ii. Da ŠM zatraži od svih relevantnih ogranaka i organa EULEX-a, koji poseduju informacije povodom prošlogodišnjeg obeležavanja Vidovdana, da mu dostave potpun i kompletan pregled postupaka EULEX-a tokom tih događaja. Na toj osnovi, da ŠM osigura da bilo koja informacija koju EULEX poseduje povodom mogućih kršenja ljudskih prava u ovom kontekstu (uključujući bilo koje kršenje koje se pripisuje policajcima KP-a) bude dostavljeno nadležnim organima Kosova radi pregleda i istrage. Ukoliko EULEX kasnije utvrdi da ovakvi slučajevi nisu u potpunosti i adekvatno istraženi, smatraju da EULEX treba da preuzme odgovornost ispitivanja tih slučajeva.
- iii. ŠM je pozvan da ispita zajedno sa nadležnim istražnim i tužilačkim organima u EULEX-u da li su istražni postupci mogli da se povežu sa incidentom u koji su uključeni žalioci H i G.

Komisija poziva ŠM-a da obavesti podnosioca žalbi, direktno ili preko nadležnih istražnih organa EULEX-a, o rezultatima tih ispitivanja. Podnosiocima žalbi je data sloboda da izveste Komisiju o bilo kom zaostalom pitanju kada ih budu kontaktirali iz EULEX-a.

- iv. Ukoliko EULEX igra bilo koju ulogu u obeležavanju Vidovdana 2014. godine, onda ŠM uverava da će nadležni organi iz EULEX-a –
 - a) Sprovesti procenu rizika sa ciljem uspostavljanja i utvrđivanja potencijalnih izvora rizika na efektivnu zaštitu ljudskih prava učesnika na pomenutom obeležavanju Vidovdana. U tu svrhu, nadležni organi EULEX-a se trebaju nadovezati na isto i da nauče lekcije iz propusta koji su otkriveni u operaciji Vidovdan u junu 2012. godine a kao što je i zabeleženo u ovoj odluci;
 - b) Podneti ŠM-u detaljan plan u vezi angažovanja EULEX-a na predstojećem obeležavanju Vidovdana 28. juna 2013. godine. Jedan takav plan treba da sadrži detaljan opis sredstava i izvora koji su potrebni da osiguraju da policajci EULEX-a svoje odgovornosti prema izvršnom mandatu sprovedu efektivno, naročito u pogledu zaštite i očuvanja ljudskih prava učesnika na tim događajima. Ovo će uključiti, ukoliko je neophodno, opciju za policajce EULEX-a da pozovu pojačanje. Ovaj plan takođe će uključiti adekvatna sredstva komunikacije i prevoza kako bi osigurali da se omogući brza intervencija kada je to neophodno kako bi predupredili ili stavili tačku na kršenja ljudskih prava;
 - c) Osigurati adekvatnu koordinaciju između Misije EULEX-a sa jedne strane i KP i nadležne kosovske organe sa druge strane tako da postoji jedna efektivna zaštita učesnika na tom obeležavanju. EULEX takođe treba da osigura da policajci KP-a koji su uključeni u tim pitanjima budu u potpunosti svesni toga da se nasilje nad učesnicima neće tolerisati i da će

mehanizmi odgovornosti postojati kako bi kaznili počiniocima tih dela;

- d) U skladu sa resursima koji su dostupni za takve svrhe, dodeliti dovoljan broj policajaca EULEX-a na ovom zadatku, u srazmeri sa značajem obeležavanja *Vidovdana* i u skladu sa potencijalnim rizikom od kršenja ljudskih prava;
 - e) Obezbediti jasna uputstva i instrukcije svim policajcima EULEX-a koji su uključeni u ovu operaciju, naročito u pogledu okolnosti pod kojima bi oni bili obavezani da intervišu kako bi zaštitili ljudska prava učesnika.
- v. Što se tiče potencijalne istrage i prijavljivanja nedoličnog ponašanja, ŠM takođe treba da se uveri da policajci EULEX-a koji su uključeni u operaciju *Vidovdan* pažljivo zabeleže bilo koji slučaj kršenja ljudskih prava kome su oni svedoci ili koja su njima prijavljena. EULEX, zauzvrat, treba da ispita svaki od ovih navodnih incidenata i/ili prenese ovu informaciju do nadležnih kosovskih istražnih organa sa ciljem da se obezbedi efikasna istraga o svim takvim slučajevima.

3. Trenutno ova odluka čini jedan propratni uvid u odluku koju je Komisija donela 30. septembra 2013. godine kao i nad preporukama koje je dala u istoj. Ovlašćenje Komisije da prati sprovođenje svojih odluka i preporuka zagarantovano je pravilom 45. *bis* u Pravilniku rada komisije (vidi npr. odluke o sprovođenju preporuka *A, B, C i D protiv EULEX-a*, 2012-09, 2012-10, 2012-11 i 2012-12, od 05. februara 2014. godine; *W. protiv EULEX-a*, 2011-07, od 25. novembra 2013. godine; *Đeljalj Kazaqić protiv EULEX-a*, 2010-01, od 23. novembra 2011. godine i *Blerim Rudi protiv EULEX-a*, 2010-07, od 23. novembra 2011. godine).

II. INFORMACIJE PRIMLJENE OD ŠEFA MISIJE EULEX-a POVODOM SPROVOĐENJA PREPORUKA KOJE JE KOMISIJA DALA

4. Dana 26. novembra 2013. godine, ŠM je obavestio Komisiju o određenom broju mera koje je preduzeo u pogledu preporuka koje je Komisija dala.
5. Naročito, ŠM je obavestio Komisiju da je on zatražio detaljan pregled postupaka EULEX-a koje je sproveo tokom događaja kao i operacije EULEX-a u vezi obeležavanja *Vidovdana* 28. juna 2012. godine. U tom smislu, ŠM se pozvao na svoje podneske od 20. avgusta 2013. godine u vezi slučajeva *A, B, C i D protiv EULEX-a* (uporediti par. 5 i od 7 do 12), koji se odnose uopšteno na iste događaje. ŠM je naveo da se njegovi podnesci ne odnose samo na slučajeve A, B, C i D, već i na slučajeve H i G. Naročito je istaknuto da je ŠM dao uputstva svim službenicima EULEX-a da pažljivo zabeleže bilo koje potencijalno kršenje ljudskih prava kome su oni svedoci. Od zvaničnika EULEX-a je zatraženo da upute svoje podređene na to kada jedna takva informacija treba da bude podeljena sa lokalnim organima vlasti. Kao rezultat postupaka koji su već preduzeti kao propratni na ovim

slučajevima, naročito za obeležavanje *Vidovdana* 2013. godine, veruje se da je EULEX delovao u skladu sa preporukama Komisije.

6. ŠM je takođe obavestio Komisiju da u ovoj fazi, imajući u vidu tekući pregled strategije Misije, nije mogao da se pozove ni na koje operativne mere povodom obeležavanja *Vidovdana* 2014. godine. Međutim, potvrđeno je da ukoliko EULEX bude imao bilo koju ulogu u obeležavanju *Vidovdana* 2014. godine, onda će se preporukama koje je Komisija dala posvetiti potpuna pažnja.
7. U vezi žalilaca H i G, EULEX nije mogao da nađe nijednu specifičnu informaciju koja bi mogla naknadno da se preda kosovskim organima vlasti za dalje istražne postupke. Prema tome, ŠM je zatražio pomoć od Komisije u dobijanju daljih informacija povodom identiteta žalilaca. Nakon toga, dana 26. maja 2014. godine, ŠM je obavestio Komisiju da je 12. marta 2014. godine, EULEX podneo izveštaj Osnovnom Tužilaštvu u Prištini i Policijskom Inspektoratu Kosova (PIK). Takođe je Osnovnom Tužilaštvu u Prištini poslata kopija izveštaja Glavnog Državnog Tužioca Kosova. Glavni Državni Tužilac je odgovorio EULEX-u da je njegova kancelarija zatražila od Glavnog Tužioca u Osnovnom Sudu da preduzme mere koje zakon propisuje.
8. Nakon zahteva PIK-a, 01. aprila 2014. godine kadar EULEX-a se sastao sa istražiteljima PIK-a. Iz PIK-a su obavestili EULEX da su povodom ovog slučaja oni preduzeli određen broj istražnih mera, uključujući i razgovore sa nekoliko podnosilaca žalbi u vezi događaja na *Vidovdan* 2012. godine.

III. INFORMACIJE OD ŽALILACA

9. Žalioци nisu komentarisali postupke koje je ŠM preduzeo.

IV. PROCENA KOMISIJE

10. Komisija uzima u obzir korake koje je ŠM preduzeo kako bi sproveo većinu preporuka koje je ista dala.

Priznanje kršenja ljudskih prava

11. Kao i u prethodnim odlukama, Komisija navodi da ŠM nije formalno priznao kršenje ljudskih prava žalilaca uprkos preporuci Komisije koja to potvrđuje.
12. *Između ostalog* Komisija još jednom napominje da je priznavanje kršenja ljudskih prava od strane države veoma dobro ustanovljena praksa u postupcima Evropskog Suda za Ljudska Prava (stoga vidi Pravilo 62. A u Pravilnik Suda). Slična praksa priznavanja kršenja ljudskih prava se redovno primenjuje od strane Savetodavne komisije za ljudska prava (SKLJP) UNMIK-a (npr. vidi, u skorašnjoj odluci SKLJP-a, *MITIĆ protiv UNMIK-a*, slučaj br. 064/09 od 14. marta 2014. godine u p. 43).

13. Imajući u vidu činjenicu da Komisija ne može da preporuči ŠM-u da žrtvi isplati novčanu nadoknadu, samim tim poziva ŠM-a da iskoristi sve pravne lekove koji su mu dostupni. U nekim slučajevima, formalno priznanje kršenja prava može da obezbedi neko obeštećenje žrtvi kršenja prava. Uzevši u obzir ograničenje koje je nametnuto na mogućnost Komisije da preporuči novčanu nadoknadu kao što se propisuje u Konceptu Odgovornosti EULEX-a od 29. oktobra 2009. godine o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava, formalno priznanje kršenja prava od strane nadležnih vlasti postaje važnije kao oblik obeštećenja.

Operativne mere preduzete povodom obeležavanja Vidovdana

14. Komisija ponavlja svoje nalaze u vezi operativnih mera preduzetih od strane EULEX-a u vezi obeležavanja *Vidovdana* 2013. godine (vidi odluke o sprovođenju preporuka *A,B,C i D protiv EULEX-a*, 2012-09, 2012-10, 2012-11 i 2012-12, od 05. februara 2014. godine u par. 18-24) i smatra da oni čine jednu adekvatnu primenu preporuka koje je Komisija dala.
15. Što se tiče predstojećeg obeležavanja *Vidovdana* 28. juna 2014. godine, Komisija preporučuje ŠM-u da razmotri preporuke iz prethodnih odluka u vezi obeležavanja *Vidovdana* (vidi *A,B,C i D protiv EULEX-a* 2012-09, 2012-10, 2012-11 i 2012-12, od 20. juna 2013. godine kao i *H&G protiv EULEX-a*, 2012-19 i 2012-20). Ovo treba da pomogne ŠM-u u odlučivanju konkretnih obaveza EULEX-a prema ljudskim pravima u vezi obeležavanja *Vidovdana* 2014. godine. Jedna takva procena izgleda da je od velikog značaja u pogledu novog mandata EULEX-a. Radeći tako, EULEX bi pokazao svoju posvećenost osiguranju da se rizik od povrede ljudskih prava pojedinaca uzima za ozbiljno i da su preduzeti koraci kako bi se sprečilo njihovo nastajanje.

Istrage

16. Komisija beleži da je ŠM preduzeo određen broj koraka kako bi osigurao da se slučajevi kršenja ljudskih prava, otkriveni od strane Komisije u njihovoj odluci od 30. septembra 2013. Godine, istraže, i da su lokalne vlasti uključujući i Osnovno Tužilaštvo u Prištini kao i PIK blagovremeno obavesteni. U ovakvim okolnostima, Komisija smatra da ovakvi koraci čine adekvatno i dovoljno sprovođenje preporuka koje je Komisija dala.
17. Ispitavši informacije obezbeđene u pogledu sprovođenja preporuka koje je Komisija dala,

KOMISIJA JEDNOGLASNO

izjavljuje da je ŠM vršio svoje funkcije savesno i efikasno u realizaciji većine preporuka Komisije. Komisija dalje poziva Šefa Misije da preispita svoj stav u pogledu mogućnosti priznavanja kršenja prava žalilaca gde Komisija daje preporuke u tom smislu.

odlučuje da zaključi ispitivanje ovog slučaja.

U ime Komisije,

John J. RYAN
Viši pravni službenik

Magda MIERZEWSKA
Predsedavajući član